

ՏԻՏՂՈՍԱԹԵՐԹ

- Ընթացիկ հաշվետվություն
- Եռամսյակային Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություն
- Տարեկան հաշվետվություն

« ԱՄԿԵ ԳՐՈՒՂ » բաց բաժնետիրական ընկերություն,

թողարկողի ֆիրմային անվանումը (անունը, ազգանունը)
Բաց բաժնետիրական ընկերություն

կազմակերպական - իրավական ձևը
ք. Չարենցավան Երևանյան 2, հեռ. 0226 46427 asce@asce.am

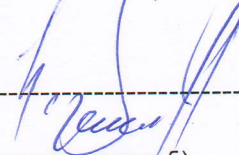
գտնվելու վայրը, հասցեն, կապի միջոցները (հեռախոս, ֆաքս, էլ-փոստ և այլն)

N 05 30.04.2024թ .

հաշվետվության համարն ու ամսաթիվը

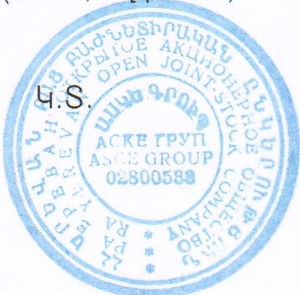
տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը`	սովորական
արժեթղթերի քանակը`	62,923,840 հատ
արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)`	155 ՀՀ դրամ

«Մենք ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ հաշվետվությունում ներառվող տեղեկությունները ճշգրիտ և ստույգ են և չեն պարունակում բացթողուններ, որոնք կարող են խեղաթյուրել հաշվետվության ամբողջականությունը»:

Ստորագրող անձինք` Կարինե Մամիկոնյան	Ֆինանսական տնօրեն		30.04.2024թ .
-----	-----	-----	-----
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
-----	-----	-----	-----
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
-----	-----	-----	-----
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում են (ստորագրությունները վավերացվում են տնօրենների խորհրդի նախագահի կամ գործադիր տնօրենի կամ նման իրավասություն ունեցող այլ անձի կողմից)

Հրաչյա Մուրադյան	Տնօրեն		30.04.2024թ
-----	-----	-----	-----
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ ԲԲԸ

Միջանկյալ Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություն

2023թ. տարեկան

Հասցե	ք. Չարենցավան, Երևանյան 2
Հեռախոս	(0226) 4-64-27
Էլ. փոստ	asce@asce.am
Ինտերնետ կայք	www.asce.am

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մենք՝ ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ ԲԲԸ տնօրեն Հրաչյա Մուրադյանը և Ֆինանսական տնօրեն Կարինե Մամիկոնյանը, սույնով հայտարարում ենք այն մասին, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լավագույն ձևով արտացոլում են ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը:

Կառավարման մարմինների զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է ընկերության ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները, զարգացումը և ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որի հետ առնչվել կամ առնչվում է ընկերությունը:

Տնօրեն՝

Հրաչյա Մուրադյան

Ֆինանսական տնօրեն՝

Կարինե Մամիկոնյան

Կառավարման մարմինների միջանկյալ գեկույց

2023թ տարեկան

«Ասկե Գրուպ». Հայկական խոշոր պողպատաձուլական ընկերություն, որն իր ճիշտ քաղաքականության արդյունքում շատ կարճ ժամանակահատվածում հաստատուն քայլերով ամրապնդեց դիրքերը շուկայում, վերազինվեց, ավելացրեց նոր աշխատատեղեր, ընդայնուհասակ թողարկվող արտադրատեսականին:

«Ասկե Գրուպ» ԲԲ Ընկերության արտադրանքը ծածկում է ամբողջ հայկական շուկայի պահանջարկը: Գործարանի արտադրական հզորությունները թույլ են տալիս թողարկել տարեկան մոտ 125 հազար տոննա ամրան : Վերազինված գործարանն այսօր պատրաստ է նաև արտահանման: Ժամանակն ապացուցեց, որ մետաղագործական այս ճյուղը մեր երկրում բավականին խոստումնալից է, որի զարգացումն ապահովում է նոր հեռանկարներ այս ոլորտի համար:

Պողպատե աղացման գնդեր: «Ասկե Գրուպի» կողմից թողարկվող այս նոր արտադրանքը կիրառվում է ամենատարբեր հանքաքարերի, կրաքարի, ածուխի աղացման, մանրացման համար: Այն կարելի է կիրառել ինչպես չոր, այնպես էլ խոնավ հումքի դեպքում: Հանքանյութերն այս մեթոդով մանրացնելու տարբերակը լայն տարածում ունի աշխարհի բազմաթիվ զարգացած երկրներում և ունի մի շարք առավելություններ: Աղացման այս գնդերը հնարավորություն են տալիս 2-8 անգամ բարձրացնել արտադրողականությունը և 10-15% նվազեցնել կորուստը: Մինչև արտադրական գործընթացի մեկնարկը, հումքը ենթարկվում է մանրակրկիտ վերահսկողության, այնուհետև գրցման վառարաններում ջերմային մշակման: Լիարժեք կարծրություն ապահովելու նպատակով ջերմամշակման ընթացքում ավելացվում են համապատասխան քիմիական նյութեր: Կախված, թե ինչ հումքի մանրացման համար են նախատեսված գնդերը՝ ստացված զանգվածը ենթարկվում է կրկնակի ջերմային մշակման: Ըստ ցանկության թողարկվում է 25 մմ-ից մինչև 125 մմ տրամաչափի պողպատե գնդեր: Այստեղ որակի վերահսկման մակարդակը ամենաբարձր նշաձողի վրա է: «Ասկե Գրուպ» ԲԲԸ-ի թողարկած արտադրանքը համապատասխանում է միջազգային բոլոր ստանդարտներին և որակի ամենաբարձր չափանիշներին: Արտադրանքը ենթարկվում է բազմաստիճան լաբորատոր փորձաքննության. Ստուգվում է մետաղի ամրությունը, քիմիական կազմը, այլ մետաղների հետ շփման ազդեցությունը: Պատրաստի արտադրանքը փաթեթավորվում է հատուկ պայուսակներում 1-2 տոննա տարողությամբ: Ըստ պատվիրատուի ցանկության՝ կարելի է արտադրանքը պահեստավորել փայտե կամ մետաղե տարրաներում: Շնորհիվ մանրակրկիտ ջերմամշակման, որակյալ հումքի, տեխնիկական բարձր հագեցվածության, լավագույն մասնագետների՝ այս պողպատե գնդերը ծառայում են երկար, ունեն մաշվածության շատ ցածր ցուցանիշ և չեն քայքայվում տարբեր մետաղական շփումներից:

02.11.2021թ.ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ Բաց Բաժնետիրական ընկերության Տնօրենների խորհրդի թիվ 10 Որոշմամբ ստեղծվեց «ԱՍԿԵ ԹԲԵՅԴ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն կազմակերպչիրավական ձևի առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ՝ Դուստր Ընկերություն 100% բաժնեմասնակցությամբ: Ընկերության Կանոնադրական Կապիտալը կազմում է 50,000 ՀՀ դրամ:

Ընկերությունը գրանցված է Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2 հասցեում:

Ընկերության ընդհանուր ակտիվները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կազմել է 63,892,255 հազ. դրամ այդ թվում ոչ ընթացիկ ակտիվները 40,217,483 հազ. դրամ, ընթացիկ ակտիվները՝ 23,674,772 հազ. դրամ, որոնք կազմում են ընդհանուր ակտիվների համապատասխանաբար 62.95 % և 37.05 %-ը:

2023թ. տարեկան ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքում հաշվետու տարվա շահույթը կազմել է 5,285,121 հազ. դրամ:

2023թ Ընկերության Խորհրդի 31.01.2023 որոշմամբ՝ արտադրական ծավալների մեծացմամբ պայմանավորված անհրաժեշտություն առաջացավ կատարել Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություն, որի արդյունքում դադարեցվեց Ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավար տնօրեն Խաչատուր Անտոնյանի լիազորությունները և գործադիր ղեկավարի պաշտոնում նշանակվեց Հրայր Մուրադյանը: Հաստատվեց Ընկերության նոր վարչակազմակերպական կառուցվածքը և հաստիքացուցակը:

2023թ հուլիսի 28-ի Բաժնետերերի Արտահերթ Ժողովի որոշմամբ Ընկերության Կուտակված շահույթի մի մասը՝ 314,619,200 ՀՀ դրամ, փոխանցվեց Կանոնադրական կապիտալ, որի արդյունքում Կանոնադրական կապիտալի չափը կազմեց 9,753,195,000 ՀՀ դրամ՝ բաժնետոմսերի քանակը՝ 62,923,840 հատ՝ յուրաքանչյուրը 155 ՀՀ դրամ անվանական ամբողջությամբ:

Ընկերությունը 11.06.2021թ թողարկել և տեղաբաշխել է 15,000,000,000 ՀՀ դրամի 1,500,000 հատ 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, 120 ամիս շրջանառության ժամկետով և 12% տարեկան արժեկտրոնային տոկոսադրույքով, 15,000,000 ԱՄՆ դոլարի 150,000 հատ 100 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով, 120 ամիս շրջանառության ժամկետով և 7% տարեկան արժեկտրոնային տոկոսադրույքով անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր:

Ընկերության աշխատողների թվաքանակը 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 699 մարդ, միջին աշխատավարձը հաշվետու տարվա ընթացքում՝ 379,502 ՀՀ դրամ:

Ընկերության նկատմամբ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում դատարանի կողմից պատասխանատվության միջոցներ չեն կիրառվել:

Հաշվետու տարվա ընթացքում կատարված ներդրումների և ճիշտ վարած քաղաքականության արդյունքում մեծացել են իրացման ծավալները:

Մշտապես պլանավորվում են զարգացման հեռանկարները, քանի որ ներկա պահին մշակվում են արտադրության և սպառման օպտիմալ ճկուն տարբերակներ, որոնք կկարողանան ապահովել բիզնեսի հնարավորինս կայուն զարգացում: Ընկերությունը ճկուն գնային քաղաքականություն է վարում:

Տնօրեն՝ Հ. Մուրադյան

«ԱՄԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ

**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2023թ. համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

«Զեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱՍԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱՍԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի (Ընկերություն) և վերջինիս դուստր ընկերության (հունմբ) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2023թ. և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության եական մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր եական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում համախմբված ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական հոսքերը՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք Էթիկայի պահանջման մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով եական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է իմաի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի խումբը լուծարելու կամ իմաի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են իմաի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են Եական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի Եական խեղաթյուրումը, երբ առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են Եական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե իմաի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է Եական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել իմաի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Եական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել իմաի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեությունը շարունակելու դադարեցմանը:

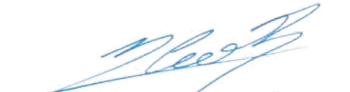
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Դավիթ Շամշյան
Առաջադրանքի համար
պատասխանատու գործընկեր

Իրինա Գևորգյան
Ղեկավար գործընկեր
«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
30 ապրիլի 2024թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.

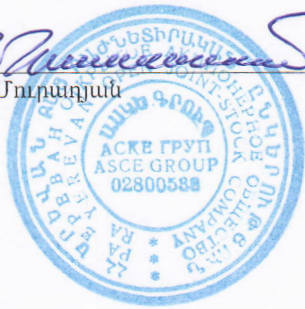
հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	11	38,950,596	33,682,440
Ներդրումային գույք	12	1,072,520	1,094,811
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար		189,429	2,045,761
Այլ ակտիվներ		4,938	5,610
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		40,217,483	36,828,622
Պաշարներ	13	12,279,756	9,531,117
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	8,704,360	9,411,754
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ	15	2,690,656	479,600
Ընթացիկ ակտիվներ		23,674,772	19,422,471
Ընդամենը ակտիվներ		63,892,255	56,251,093
Սեփական կապիտալ	16		
Բաժնետիրական կապիտալ		9,753,195	9,438,576
Զբաղիված շահույթ		18,898,626	13,928,124
Ընդամենը սեփական կապիտալ		28,651,821	23,366,700
Պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	18	6,425,763	5,131,726
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	10	3,733,969	3,822,660
Թողարկված պարտատոմսեր	20	21,071,850	20,903,550
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		31,231,582	29,857,936
Վարկեր և փոխառություններ	18	2,151,081	1,330,096
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	19	1,462,070	1,244,798
Թողարկված պարտատոմսեր	20	124,967	124,306
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		270,734	327,257
Ընթացիկ պարտավորություններ		4,008,852	3,026,457
Ընդամենը պարտավորություններ		35,240,434	32,884,393
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		63,892,255	56,251,093

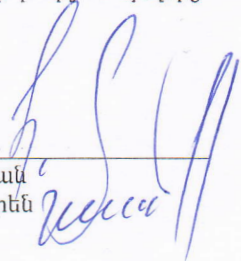
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2023թ.	2022թ.
Հասույթ	5	30,940,005	34,288,753
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(21,128,269)	(21,887,057)
Համախառն շահույթ		9,811,736	12,401,696
Այլ եկամուտ		96,315	82,796
Իրացման ծախսեր		(1,190)	(156,078)
Վարչական ծախսեր	7	(782,335)	(599,785)
Այլ ծախսեր	8	(160,322)	(103,438)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		8,964,204	11,625,191
Ֆինանսական եկամուտ	9	491,552	907,190
Ֆինանսական ծախսեր	9	(3,367,918)	(2,292,200)
Չուտ ֆինանսական ծախսեր		(2,876,366)	(1,385,010)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		6,087,838	10,240,181
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(802,717)	(1,322,337)
Տարվա շահույթ և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		5,285,121	8,917,844
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (ՀՀ դրամ)	16 (գ)	84	142

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2024թ. ապրիլի 30-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

 Հրայր Մուրադյան
 Տնօրեն

 Կարինե Մամիկոնյան
 Ֆինանսական տնօրեն

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. համար

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	9,438,576	13,010,280	22,448,856
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ	-	8,917,844	8,917,844
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	8,917,844	8,917,844
Գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ			
Վճարված շահաբաժիններ	-	(8,000,000)	(8,000,000)
Ընդամենը գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ	-	(8,000,000)	(8,000,000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	9,438,576	13,928,124	23,366,700
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	9,438,576	13,928,124	23,366,700
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ	-	5,285,121	5,285,121
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	5,285,121	5,285,121
Գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ			
Զբաղիված շահույթի փոխանցում բաժնետիրական կապիտալ (Ծնթգ. 16)	314,619	(314,619)	-
Ընդամենը գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ	314,619	(314,619)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9,753,195	18,898,626	28,651,821

Գրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. համար

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Գրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Հանախորդներից ստացված գումարներ	37,776,191	35,960,657
Աշխատակիցներին վճարված գումարներ	(1,996,389)	(1,560,535)
Մատակարարներին վճարված գումարներ	(22,308,412)	(24,900,791)
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	(5,586,844)	(4,307,355)
Այլ վճարումներ	(152,116)	(183,010)
Գրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից՝ մինչև շահութահարկի և տոկոսների վճարումը	7,732,430	5,008,966
Վճարված տոկոսներ	(2,413,506)	(2,315,241)
Վճարված շահութահարկ	(947,930)	(2,474,368)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ գրամական միջոցներ	4,370,994	219,357
Գրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(4,145,278)	(7,890,242)
Մուտքեր ոչ ընթացիկ վաճառքից	6,188	19,189
Տրամադրված փոխառություններ	-	(4,270,725)
Մուտքեր տրամադրված փոխառությունների մարումից	-	4,270,725
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ գրամական միջոցներ	(4,139,090)	(7,871,053)
Գրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	4,103,353	9,448,681
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(2,125,585)	(2,758,461)
Մուտքեր թողարկված պարտատոմսերի վաճառքից	-	8,467,525
Վճարված շահաբաժիններ	-	(8,000,000)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ գրամական միջոցներ	1,977,768	7,157,745
Գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/նվազում	2,209,672	(493,951)
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 1 հունվարի	479,600	1,143,052
Արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	1,384	(169,501)
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 31 դեկտեմբերի	2,690,656	479,600

2023թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու կազմակերպություն	11	17. Կապիտալի կառավարում	23
2. Պատրաստման հիմունքներ	12	18. Վարկեր և փոխառություններ	24
3. Փունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	12	19. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	25
4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում	12	20. Թողարկված պարտատոմսեր	26
5. Հասույթ	13	21. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	27
6. Վանառքի ինքնարժեք	16	22. Պայմանական դեպքեր	32
7. Վարչական ծախսեր	16	23. Կապակցված կողմեր	33
8. Այլ ծախսեր	17	24. Չափման հիմունքներ	35
9. Չուտ ֆինանսական ծախսեր	17	25. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր	35
10. Ծահույթահարկ	18	26. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	41
11. Հիմնական միջոցներ	20		
12. Ներդրումային գույք	21		
13. Պաշարներ	22		
14. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	22		
15. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22		
16. Կապիտալ և պահուստներ	23		

1. Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար «ԱՄԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի (Ընկերություն) և վերջինիս դուստր ընկերության (միասին՝ Խումբ) համար:

«ԱՄԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ն (Ընկերություն) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված բաց բաժնետիրական ընկերություն է: Ընկերությունը հիմնադրվել է «Հայծուլ» ՓԲԸ-ի (նախկինում՝ «Ավտոձուլ» ՓԲԸ) սեփականաշնորհման արդյունքում՝ որպես բաց բաժնետիրական ընկերություն 1998թ. սեպտեմբերի 4-ին:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան փող. 2:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության շրջանառության մեջ գտնվող ընդհանուր բաժնետոմսերի ավելի քան 3%-ը պատկանում էր հետևյալ բաժնետերերին:

Մասնակցության % առ 31 դեկտեմբերի	2023թ.	2022թ.
«Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ»	49.35%	49.35%
Պրն. Միխայիլ Հարությունյան	16.53%	-
Պրն. Տիգրան Հարությունյան	16.53%	16.53%
Պրն. Վահան Հարությունյան	16.30%	16.29%
Պրն. Գևորգ Հարությունյան	-	16.53%

Մյուս բաժնետերերին անհատապես պատկանում է բաժնետոմսերի 3%-ից պակաս մասնաբաժին:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ»-ի հսկող անձն է Միխայիլ Հարությունյանը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի վերջնական հսկող անձն է Միխայիլ Հարությունյանը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում:

Խմբի հիմնական գործունեությունը Չարենցավանում գտնվող գործարանում ամրանների և մետաղական գնդերի արտադրությունն ու իրացումն է: Խմբի արտադրանքը վաճառվում է Հայաստանի Հանրապետությունում և արտերկրում:

Ստորև ներկայացված է համախմբված դուստր ընկերությունը:

		2023թ.	2022թ.
		Սեփականության իրավունք/ Զայնի իրավունք	Սեփականության իրավունք/ Զայնի իրավունք
Դուստր ընկերություն	Գրանցման երկիր		
«ԱՄԿԵ Թրեյդ» ՍՊԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	100%	100%

Դուստր ընկերության հիմնական գործունեությունը «ԱՄԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի կողմից թողարկված պարտատոմսերի առքն ու վաճառքն է:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Բացի այդ, 2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղում բռնկված զինված հակամարտությունը, որին հաջորդեց հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ, հանգեցրեց սոցիալական հուզումների Հայաստանում: Չնայած հրադադարի մասին համաձայնագրի, Հայաստանի և Ադրբեջանի զինված ուժերը ներքաշվել էին սահմանային բախման մեջ, ինչն իր հերթին մեծացրել էր անորոշությունը բիզնես միջավայրում: 2023թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանի ռազմական ուժերը սկսեցին նոր ռազմական գործողություն, որի հետևանքով Լեռնային Ղարաբաղի բնակչությունը ստիպված էր լքել իր բնակավայրը և տեղափոխվել Հայաստան՝ Ադրբեջանին թողնելով հսկողությունը տարածքի նկատմամբ:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության հավաստում

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը Խմբի ֆունկցիոնալ և այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված են Ծանոթագրություն 25(Է)(iii)՝ հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների հետ կապված:

Իրական արժեքի չափում

Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մի շարք դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Խումբը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնհատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- *1-ին մակարդակ.* նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտվող):
- *2-րդ մակարդակ.* 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- *3-րդ մակարդակ.* ակտիվի կամ պարտավորության ելակետային տվյալները, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործված ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումն որպես մեկ ամբողջություն դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որտեղ դասակարգվում են ամենացածր մակարդակի տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջ չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղափոխումները Խումբը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը: Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 21-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

5. Հասույթ

(ա) Հասույթի ուղղություններ

Խումբը հասույթը հիմնականում ստանում է ամրանների և մետաղական գնդերի վաճառքից:

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Ապրանքների վաճառք	30,927,254	34,238,588
Հասույթ մատուցված ծառայություններից	12,751	50,165
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	30,940,005	34,288,753

(բ) Հաճախորդների պայմանագրերից հասույթի մանրամասնեցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը ներկայացված է ըստ հիմնական աշխարհագրական շուկաների, հիմնական արտադրատեսակների/ծառայությունների և հասույթի ճանաչման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

31 դեկտեմբերի 2023թ.

հազ. դրամ	Հանքարդյունա- բերական ընկերություններ	Շինարարական ընկերություններ	Այլ ոլորտների ընկերություններ	Ընդամենը
Հիմնական աշխարհագրական շուկաներ				
Հայաստանի Հանրապետություն	2,441,085	28,328,412	163,582	30,933,079
Արտասահմանում Վրաստան	-	-	6,926	6,926
	2,441,085	28,328,412	170,508	30,940,005

**Հիմնական արտադրատեսակներ/
ծառայություններ**

Ամրաններ	-	28,316,534	11,810	28,328,344
Մետաղական գնդեր	2,441,085	-	13,386	2,454,471
Նախապատրաստվածքներ	-	-	144,439	144,439
Փոխադրման ծառայություններ	-	11,878	873	12,751
	2,441,085	28,328,412	170,508	30,940,005

Հասույթի ճանաչման ժամկետներ

Ժամանակի որոշակի պահին փոխանցված արտադրանք	2,441,085	28,316,534	169,635	30,927,254
Ժամանակի ընթացքում փոխանցված ծառայություններ	-	11,878	873	12,751
Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	2,441,085	28,328,412	170,508	30,940,005

2022թ-ին Վրաստանի գործընկերոջը վաճառվել են 3,814,208 հազար դրամ արժեքով նախապատրաստվածքներ, արտադրության և վաճառքի նոր պատվերներ 2023թ-ին չեն եղել:

31 դեկտեմբերի 2022թ.

հազ. դրամ	Հանքարդյունա- բերական ընկերություններ	Շինարարական ընկերություններ	Այլ ոլորտների ընկերություններ	Ընդամենը
Հիմնական աշխարհագրական շուկաներ				
Հայաստանի Հանրապետություն	4,005,530	26,245,833	223,182	30,474,545
Արտասահմանում Վրաստան	-	-	3,814,208	3,814,208
	4,005,530	26,245,833	4,037,390	34,288,753

**Հիմնական արտադրատեսակներ/
ծառայություններ**

Ամրաններ	-	26,226,022	4,209	26,230,231
Մետաղական գնդեր	4,005,530	-	183,126	4,188,656
Նախապատրաստվածքներ	-	-	3,819,701	3,819,701
Փոխադրման ծառայություններ	-	19,811	30,354	50,165
	4,005,530	26,245,833	4,037,390	34,288,753

Հասույթի ճանաչման ժամկետներ

Ժամանակի որոշակի պահին փոխանցված արտադրանք	4,005,530	26,226,022	4,007,036	34,238,588
Ժամանակի ընթացքում փոխանցված ծառայություններ	-	19,811	30,354	50,165
Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	4,005,530	26,245,833	4,037,390	34,288,753

(գ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ:

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
«Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի» կազմում ներառված դեբիտորական պարտքեր	14	6,851,752	7,382,392

Պայմանագրի գծով պարտավորությունները վերաբերում են հաճախորդներից ստացված կանխավճարներին: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չի ունեցել պայմանագրի գծով պարտավորություններ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդպիսի պարտավորություններ չեն եղել):

(դ) Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հասույթը չափվում է հաճախորդի հետ պայմանագրում սահմանված հատուցման հիման վրա: Խումբը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ հսկողությունը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի կատարման պարտականությունների բնույթի և կատարման ժամկետների, այդ թվում՝ վճարման նշանակալի պայմանների և հասույթի ճանաչման համապատասխան քաղաքականության վերաբերյալ:

Արտադրանքի/ ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ՝ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչման քաղաքականություն
Անբանների, մետաղական գնդերի և նախապատրաստ- վածքների վաճառք	Հաճախորդներն ապրանքների նկատմամբ հսկողությունը ձեռք են բերում, երբ ապրանքներն առաքվում են նշված վայր կամ ուղարկվում են Խմբի պահեստից՝ առքուվաճառքի պայմանագրերի համաձայն: Հաշիվները դուրս են գրվում ժամանակի որոշակի պահին: Հաշիվները սովորաբար ենթակա են վճարման երկու ամսվա ընթացքում: Ապրանքների համար զեղչեր, կուտակային միավորներ կամ գումարի վերադարձ չեն առաջարկվում:	Հասույթը ճանաչվում է, երբ ապրանքներն առաքվում են նշված վայր կամ ուղարկվում են նշված վայրից՝ պայմանագրի համաձայն:
Փոխադրման ծառայությունների մատուցում	Խումբը նաև մատուցում է հաճախորդներին վաճառված ապրանքների փոխադրման ծառայություններ: Հաշիվները սովորաբար ենթակա են վճարման երկու ամսվա ընթացքում:	Հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայության մատուցմանը զուգահեռ:

6. Վաճառքի ինքնարժեք

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Նյութեր	13,200,279	14,116,468
Կոմունալ ծառայություններ	3,815,497	4,254,349
Աշխատավարձ	2,187,795	1,842,920
Մաշվածություն	1,807,518	1,592,945
Այլ	117,181	80,375
	21,128,269	21,887,057

Ծախսերն ըստ բնույթի

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Փոխություններ պատրաստի և անավարտ արտադրանքի պաշարներում	(1,433,787)	(825,854)
Նյութեր	14,093,851	14,650,837
Կոմունալ ծառայություններ	4,119,641	4,457,484
Աշխատավարձ	2,793,388	2,146,063
Մաշվածություն	1,969,516	1,689,821
Ապահովագրության և բանկային ծառայությունների վճարներ	137,253	164,235
Մասնագիտական ծառայություններ	64,730	85,650
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	17,016	19,808
Անվտանգության ծառայություն	7,200	6,480
Տրված կանխավճարների դուրսգրում	3,481	3,764
Այլ ծախսեր	298,636	191,992
	22,070,925	22,590,280

7. Վարչական ծախսեր

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ*	457,494	233,380
Ապահովագրության և բանկային ծառայությունների վճարներ	137,253	164,235
Մասնագիտական ծառայություններ	48,730	69,650
Գրասենյակային և կոմունալ ծառայություններ	45,860	42,089
Մաշվածություն	39,641	36,576
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	17,016	19,808
Աուդիտորական ծառայությունների արժեքը	16,000	16,000
Անվտանգության ծառայություն	7,200	6,480
Այլ	13,141	11,567
	782,335	599,785

* 2023թ-ին աշխատակիցների հատուցումների ընդհանուր գումարը կազմել է 2,793,063 հազար դրամ (2022թ-ին՝ 2,146,063 հազար դրամ):

8. Այլ ծախսեր

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Արձակուրդի պահուստ	96,943	36,036
Նվիրատվություններ	32,471	12,120
Ապրանքների դուրսգրում	18,351	5,532
Տրված կանխավճարների դուրսգրում	3,481	3,764
Տույժեր և տուգանքներ	40	1,666
Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստներ	-	34,818
Այլ	9,036	9,502
	160,322	103,438

9. Չուտ ֆինանսական ծախսեր

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	491,552	167,811
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	-	739,379
Ֆինանսական եկամուտ	491,552	907,190
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ – տոկոսային ծախս	(2,910,576)	(2,292,200)
Չուտ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից	(457,342)	-
Ֆինանսական ծախսեր	(3,367,918)	(2,292,200)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ ֆինանսական ծախսեր	(2,876,366)	(1,385,010)

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսերը ներկայացված են զուտ՝ առանց ՀՀ կառավարությունից ստացված սուբսիդիաների:

10. Շահութահարկ

(ա) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Խումբը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար կիրառվող 18% դրույքաչափով (2022թ-ին՝ 18%):

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարի	891,408	946,324
	891,408	946,324
Հետաձգված հարկի գծով ծախս		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(88,691)	376,013
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	802,717	1,322,337

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում

	2023թ.		2022թ.	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Շահույթը մինչև հարկումը	6,087,838	100%	10,240,181	100%
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	1,095,811	18.0%	1,843,233	18%
Հարկային արտոնություն*	(382,032)	(6)%	(390,123)	(4)%
Զնվազեցվող ծախսեր/(Զհարկվող եկամուտ)	88,938	2%	(130,773)	(1)%
	802,717	13%	1,322,337	13%

* ՀՀ կառավարության 2022 թվականի ապրիլի 15-ի N 498-Ա որոշմամբ Ընկերության համար նախատեսվել է հարկային արտոնությունների ծրագիր, համաձայն որի հաստատվել է Ընկերության բիզնես ծրագիրը (ծրագիր) և սկսած 2022 թվականի ապրիլի 30-ից և դրան հաջորդող հինգ հարկային տարիների ընթացքում, ծրագրի աշխատանքների շրջանակում ընդունված նոր աշխատակիցների աշխատավարձերը և դրանց հավասարեցված գումարները նվազեցվում են եկամտահարկի գումարից 100%-ով, բայց ոչ ավել քան Խմբի եկամտահարկի 30%-ի չափով:

(բ) Ծանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալ հոդվածներին՝

	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
հազ. դրամ						
Հիմնական միջոցներ	-	-	3,776,342	3,853,820	3,776,342	3,853,820
Պաշարներ	-	-	37,023	55,272	37,023	55,272
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	(44,113)	(68,492)	-	-	(44,113)	(68,492)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(35,283)	(17,940)	-	-	(35,283)	(17,940)
Զուտ հարկային (ակտիվներ)/ պարտավորություններ	(79,396)	(86,432)	3,813,365	3,909,092	3,733,969	3,822,660

	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
հազ. դրամ						
Հիմնական միջոցներ	-	-	3,853,820	3,506,282	3,853,820	3,506,282
Պաշարներ	-	-	55,272	20,738	55,272	20,738
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	(68,492)	(80,373)	-	-	(68,492)	(80,373)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(17,940)	-	-	-	(17,940)	-
Զուտ հարկային (ակտիվներ)/ պարտավորություններ	(86,432)	(80,373)	3,909,092	3,527,020	3,822,660	3,446,647

(գ) Հետաձգված հարկի մնացորդների փոփոխություններ

Հետաձգված հարկի մնացորդների բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

11. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Ծները, շինություններ և կառույցներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	10,612,653	21,001,977	1,369,913	134,020	323,944	33,442,508
Ավելացումներ	579,250	1,065,160	4,223,553	42,754	37,224	5,947,941
Տեղափոխումներ	-	(97,107)	178,531	135,024	(216,448)	-
Օտարումներ	(1,500)	-	-	-	-	(1,500)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	11,190,403	21,970,030	5,771,997	311,798	144,720	39,388,949
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	11,190,403	21,970,030	5,771,997	311,798	144,720	39,388,949
Ավելացումներ	701,223	1,966,573	214,334	139,946	4,236,719	7,258,795
Տեղափոխումներ	-	(914,671)	20,869	(550)	894,352	-
Օտարումներ	(1,000)	(867)	-	(9,800)	-	(11,667)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	11,890,626	23,021,065	6,007,200	441,394	5,275,791	46,636,077
Մաշվածություն						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	(867,435)	(3,121,130)	(43,136)	(16,827)	-	(4,048,527)
Տեղափոխումներ	-	3,112	-	(3,112)	-	-
Տարվա մաշվածություն	(296,269)	(1,155,359)	(181,000)	(25,354)	-	(1,657,982)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	(1,163,704)	(4,273,377)	(224,136)	(45,293)	-	(5,706,509)
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	(1,163,704)	(4,273,377)	(224,136)	(45,293)	-	(5,706,509)
Տեղափոխումներ	(308,702)	(1,305,957)	(337,702)	(30,959)	-	(1,983,320)
Տարվա մաշվածություն	9	482	-	3,858	-	4,349
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	(1,472,397)	(5,578,852)	(561,838)	(72,394)	-	(7,685,480)
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 1 հունվարի 2022թ.	9,745,220	17,880,847	1,326,777	117,193	323,944	29,393,981
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	10,026,700	17,696,653	5,547,862	266,505	144,720	33,682,440
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	10,418,230	17,442,215	5,445,362	369,000	5,275,791	38,950,596

1,929,875 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2022թ-ին՝ 1,332,236 հազար դրամ) ներկայացվել է վաճառքի ինքնարժեքի կազմում, 17,409 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2022թ-ին՝ 13,673 հազար դրամ)՝ վարչական ծախսերի կազմում, այլ ծախսերի կազմում մաշվածության ծախս չի ներկայացվել (2022թ-ին այլ ծախսերի կազմում մաշվածության ծախս չի ներկայացվել): 36,036 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը կապիտալացվել է:

Ապահովություն

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 24,746,080 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 25,536,307 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցները գրավադրված են բանկային վարկի դիմաց (Ծանոթագրություն 18(ա)):

12. Ներդրումային գույք

(ա) Հաշվեկշռային արժեքի համադրում

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,094,811	1,117,043
Տարվա մաշվածություն	(22,291)	(22,232)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,072,520	1,094,811

Ներդրումային գույքը վարձակալության է հանձնված կապակցված կողմին անորոշ ժամկետով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջինիս հաշվեկշռային արժեքին:

(բ) Համախառն հաշվեկշռային արժեքի և կուտակված մաշվածություն

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի	1,117,043	1,117,043
Կուտակված մաշվածություն	(44,523)	(22,232)
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի	1,072,520	1,094,811

(բ) Իրական արժեքի չափում

(i) Իրական արժեքի հիերարխիա

Ղեկավարությունը չի ներգրավել արտաքին գնահատողի ներդրումային գույքի գնահատման համար 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ղեկավարության գնահատմամբ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներդրումային գույքի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրա հաշվեկշռային արժեքին:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքը չափելու համար կիրառվել են ստորև ներկայացված գնահատման մեթոդը և նշանակալի ոչ դիտելի երակետային տվյալները:

- Ծուկայական համեմատական մոտեցում. Ծուկայական համեմատական մոտեցման համաձայն՝ գույքի իրական արժեքը գնահատվում է համադրելի գործարքների հիման վրա: Հիմնական ենթադրությունները վերաբերում են որպես համեմատական միավորներ օգտագործվող շենքերի վիճակին, որակին և գտնվելու վայրին: Ծուկայական համեմատական մոտեցումը հիմնված է փոխարինման սկզբունքի վրա, որի համաձայն պոտենցիալ գնորդը չի վճարի ավելի շատ գումար գույքի համար, քան այն գումարը, որով նա կարող է գնել համադրելի փոխարինող գույք:

Ստորև ներկայացված են մոտեցման նշանակալի ոչ դիտելի երակետային տվյալները, որոնք կիրառվել են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին:

- Գտնվելու վայրը՝ -20%-ից +20%
- Չափը՝ -30%-ից +25%
- Ներքին/արտաքին վիճակը և վերանորոգումը՝ 70 հազար – 100 հազար դրամ մեկ քառ.մ. համար

13. Պաշարներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հումք	7,788,777	6,926,805
Անավարտ արտադրություն	2,836,852	1,525,050
Պատրաստի արտադրանք	490,139	368,154
Պահեստամասեր	772,467	315,743
Հումքը ճանապարհին	206,520	307,069
Վառելիք և սպառողական նյութեր	95,218	69,606
Այլ	89,783	18,690
	12,279,756	9,531,117

14. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	6,851,752	7,382,392
Այլ դեբիտորական պարտքեր	22,321	23,775
Առևտրական դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման գծով պահուստ	(39,388)	(52,571)
Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի դատում ներառված առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	6,834,685	7,353,596
Ստացվելիք հարկեր	183,407	21,648
Տրված կանխավճարներ	1,686,268	2,036,510
Ընդամենը առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	8,704,360	9,411,754

Պարտքային և արժույթային ռիսկերին Խմբի ենթարկվածության և առևտրական դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 21-ում:

15. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Կանխիկը դրամարկղում	14,548	6,676
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	2,676,108	472,924
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում	2,690,656	479,600

Ակնկալվող պարտքային կորստի չափման նպատակով դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մնացորդները դասված են 1-ին փուլ: Ակնկալվող պարտքային կորստի պահուստի գումարը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ էական չէ:

Տոկոսադրույքային ռիսկին Խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության վերլուծությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 21-ում:

16. Կապիտալ և պահուստներ

(ա) Բաժնետիրական կապիտալ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 62,923,840 սովորական բաժնետոմսից՝ 155 դրամ անվանական արժեքով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 62,923,840 բաժնետոմսից՝ 150 դրամ անվանական արժեքով):

Բոլոր սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն ունեն հավասար իրավունքներ Խմբի մնացորդային ակտիվների նկատմամբ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետոմսերի 98.7%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 98.7%) գրավադրված էր բանկային վարկի դիմաց (Ծանոթագրություն 18(ա)):

Բաժնետիրական կապիտալի աճը տեղի է ունեցել չբաշխված շահույթից տեղի ունեցած փոխանցման միջոցով: Բաժնետոմսերի քանակը չի փոխվել, փոխարենը բարձրացվել է սովորական բաժնետոմսերի անվանական արժեքը:

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Խմբի բաժնետերերի ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Ճահաբաժիններ

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Խմբի բաշխման ենթակա պահուստները որոշվում են Խմբի ՖՀՄՄ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների համաձայն պատրաստված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա: 2023թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել (2022թ-ին Խումբը հայտարարել և ամբողջությամբ վճարել է 8,000,000 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ): 2022թ-ին մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահաբաժինը կազմում էր 127 դրամ:

(գ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող 5,285,118 հազար դրամ (2022թ-ին՝ 8,917,844 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ 62,923,840 (2022թ-ին՝ 62,923,840) հիման վրա: Խումբը չունի նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

17. Կապիտալի կառավարում

Խումբը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն դեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ Խմբի գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու և շուկայի մասնակիցների վստահությունն ապահովելու համար: Դա իրագործվում է դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման, Խմբի հասույթի և շահույթի շարունակական հսկողության, Խմբի գործառնական գործունեությունից ստացվող դրամական հոսքերի հաշվին հիմնականում ֆինանսավորվող երկարաժամկետ ներդրումային ծրագրերի և վարկերի ու փոխառությունների միջոցով: Ձեռնարկելով այս քայլերը Խումբը նպատակ ունի կայունացնել շահույթի աճը:

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Խմբի մոտեցումը չի փոխվել:

Խմբի կապիտալի նկատմամբ կիրառելի չեն արտաքին մարմինների պահանջներ:

18. Վարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող Խմբի տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների վերաբերյալ: Տոկոսադրույքի, արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 21-ում:

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	6,425,763	5,131,726
	6,425,763	5,131,726
Ընթացիկ պարտավորություններ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	2,151,081	1,330,096
	2,151,081	1,330,096

(ա) Պայմանները և մարման ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են վարկերի և փոխառությունների պայմանները:

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանական տոկոսադրույք*	Մարման տարի	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
				Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	7.00%	2025	607,714	607,714	590,995	590,995
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	12.00%	2025	2,222,351	2,222,351	772,114	772,114
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	12.00%	2025	442,010	442,010	297,098	297,098
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	7.25%	2025	625,892	625,892	688,891	688,891
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	7.25%	2027	3,709,638	3,709,638	4,112,724	4,112,724
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	12.75%	2029	969,239	969,239	-	-
Ընդամենը տոկոսակիր պարտավորություններ				8,576,844	8,576,844	6,461,822	6,461,822

* Գրավով ապահովված բանկային վարկերի անվանական տոկոսադրույքները մոտավորապես համապատասխանում են շուկայական տոկոսադրույքերին:

Բանկային վարկերի դիմաց գրավադրված են.

- 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 24,746,080 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցները (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 25,536,307 հազար դրամ) (տես Ծանոթագրություն 11),
- 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 98.7% բաժնետոմսերը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 98.7%) (տես Ծանոթագրություն 16(ա)):

(բ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Պարտավորություններ	
	Վարկեր և փոխառություններ	
	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,461,822	105,500
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	4,103,353	9,448,681
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(2,125,585)	(2,758,461)
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	1,977,768	6,690,220
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ	132,737	(336,986)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	698,547	217,257
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(203,150)	(57,672)
Մուբսիդավորված տոկոս վարկի գծով	(490,880)	(156,497)
Ընդամենը պարտավորությունների հետ կապված այլ փոփոխություններ	4,517	3,088
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	8,576,844	6,461,822

19. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	969,697	789,686
Աշխատավարձ	182,381	131,247
Ընդամենը ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր ընթացիկ առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի կազմում	1,152,078	920,933
Վճարվելիք այլ հարկեր	113,977	224,201
Արձակուրդային վճարների գծով պահուստ	196,015	99,664
Ընդամենը առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,462,070	1,244,798

Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Իսմբի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 21-ում:

20. Թողարկված պարտատոմսեր

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանական տոկոսադրույք	Մարման տարի	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Թողարկված տեղական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	12%	11.06.2031	15,101,678	15,100,530
Թողարկված տեղական պարտատոմսեր	ԱՄՆ դոլար	7%	11.06.2031	6,095,139	5,927,326
				21,196,817	21,027,856

2021թ. հունիսի 11-ին Խուլմբը թողարկել և տեղաբաշխել ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտքային արժեթղթեր՝ համապատասխանաբար 15,000 միլիոն ՀՀ դրամ և 15 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով: ՀՀ դրամով արտահայտված պարտքային արժեթղթերի շուրջ 63%-ը (2022-ին՝ 60%-ը) իսկ ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտքային արժեթղթերի 92%-ը (2022-ին՝ 90%-ը)՝ պահվում է բաժնետերերի կողմից: 2023թ. ընթացքում դուստր ընկերությունը պարտատոմսեր չի վաճառել (2022թ-ին՝ վաճառել է 8,468 միլիոն դրամ գումարով պարտատոմսեր):

Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,027,856	13,563,462
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Մուտքեր թողարկված պարտատոմսերի վաճառքից	-	8,467,525
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	-	8,467,525
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ	167,289	(820,506)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	2,212,029	2,074,943
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(2,210,357)	(2,257,569)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	21,196,817	21,027,856

21. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգումներ և ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

(բ) Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Տեսակը	Գնահատման մեթոդը	Նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալները
Վարկեր և փոխառություններ	Չեղյված դրամական հոսքերի մեթոդ	Կիրառելի չեն
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ*	Չեղյված դրամական հոսքերի մեթոդ	Կիրառելի չեն

* Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են գրավով ապահովված բանկային վարկերը, թողարկված պարտատոմսերը և առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(գ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Խումբը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ (տես Ծանոթագրություն 21(գ)(ii)),
- իրացվելիության ռիսկ (տես Ծանոթագրություն 21(գ)(iii)),
- շուկայական ռիսկ (տես Ծանոթագրություն 21(գ)(iv)):

(i) Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման և հսկողության համար:

Խմբի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների և Խմբի գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Դասընթացների և կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Խումբը նպատակ ունի ստեղծել հսկողության կանոնակարգված և գործող համակարգ, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(ii) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի հետ կապված:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:

հազ. դրամ	Ծնթգ.	Հաշվեկշռային արժեք	
		2023թ.	2022թ.
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	6,834,685	7,353,596
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	2,676,108	472,924
		9,510,793	7,826,520

Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկին Խմբի ենթարկվածությունը հիմնականում կախված է յուրաքանչյուր հաճախորդի բնութագրերից: Այնուամենայնիվ, ղեկավարությունը դիտարկում է նաև այն գործոնները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ իր հաճախորդների բազայի պարտքային ռիսկի վրա, այդ թվում՝ այն ոլորտին և երկրին բնորոշ պարտազանցման ռիսկը, որտեղ իրենց գործունեությունն են իրականացնում հաճախորդները: Հասույթի կենտրոնացման մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 5-ում:

Խմբում չի գործում հաճախորդների հետ կապված պարտքային ռիսկի հարցերը կարգավորող հատուկ քաղաքականություն, այնուամենայնիվ, Խմբի հասույթի մոտ 95%-ը վերագրելի է երկու խոշոր հաճախորդների հետ իրականացվող վաճառքի գործարքներին, որոնցից մեկը կապակցված կողմ է (2022թ-ին՝ երեք հաճախորդների հետ իրականացվող վաճառքի գործարքներին, որոնցից մեկը կապակցված կողմ էր): Այս հաճախորդներից ոչ մեկի պարտքերի մնացորդները դուրս գրված չեն կամ պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Խմբի հաճախորդների ավելի քան 90%-ը Խմբի հետ համագործակցում է ավելի քան չորս տարի:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի հետ կապված պարտքային ռիսկին իր ենթարկվածությունը սահմանափակելու համար Խումբը հաճախորդների համար վճարման առավելագույն ժամկետ է սահմանել երկու ամիսը:

Խումբը չի պահանջում գրավ առևտրական դեբիտորական պարտքերի հետ կապված:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ամենախոշոր հաճախորդի (մեծածախ առևտրով զբաղվող միջազգային ընկերություն, որի վարկանիշը ղեկավարության գնահատմամբ մոտավորապես համապատասխանում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության B3 վարկանիշին՝ հիմք ընդունելով այդ ընկերություն գործունեության երկրի վարկանիշը) դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում էր 6,523,206 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,136,824 հազար դրամ):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատում հաճախորդների համար

Խումբը պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքին տալիս է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ այն տվյալների հիման վրա, որոնք օգտագործվում են կորստի ռիսկը կանխատեսելու համար (որոնք ներառում են, սակայն չեն սահմանափակվում հետևյալով՝ արտաքին վարկանիշեր, աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվություններ, կառավարչական հաշվետվություններ, դրամական հոսքերի կանխատեսումներ և հաճախորդների մասին մամուլում հրատարակված տեղեկատվություն), և կիրառելով պարտքային որակի վերաբերյալ փորձագետների դատողությունները: Պարտքային ռիսկի վարկանիշները սահմանվում են որակական և քանակական գործոնների հիման վրա, որոնք վկայում են պարտազանցման ռիսկի մասին և համընկնում են այնպիսի գործակալությունների արտաքին վարկանիշների հետ ինչպիսին «Moody’s Investor Services»-ն է: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով կորստի պահուստները միշտ չափվում են այնպիսի գումարով, որը հավասար է ցմահ ակնկալվող վարկային կորուստներին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության, առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների և հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով ակտիվների վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2023թ. հազ. դրամ	Կորստի միջին կշռված մակարդակ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկումից կորուստների գծով պահուստ	Պարտքային առումով արժեզրկված
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրի գծով ակտիվներ				
Ցածր ռիսկ	0.6%	6,851,752	(39,388)	Ոչ
		6,851,752	(39,388)	

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության, առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների և հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով ակտիվների վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2022թ. հազ. դրամ	Կորստի միջին կշռված մակարդակ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկումից կորուստների գծով պահուստ	Պարտքային առումով արժեզրկված
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրի գծով ակտիվներ				
Ցածր ռիսկ	0.7%	7,382,392	(52,571)	Ոչ
		7,382,392	(52,571)	

Խումբը ցածր ռիսկը սահմանում է հետևյալ կերպ.

Ցածր ռիսկ. հաճախորդը մոտ ապագայում ունի պայմանագրային դրամական հոսքերի պարտականությունները կատարելու կայուն հնարավորություն, իսկ ավելի երկար ժամկետում տնտեսական և առևտրային պայմանների անբարենպաստ փոփոխությունները քիչ հավանական է, որ նվազեցնեն պայմանագրային դրամական հոսքերի պարտականությունները կատարելու փոխառուի կարողությունը:

Կասկածելի պարտք. հաճախորդի պարտքի ամբողջական մարումը կասկածելի է և անորոշ: Գումարի մարման չափը տատանվում է ամբողջական կորստից մինչև անորոշ կորուստը, եթե չձեռնարկվեն հարցի կարգավորմանն ուղղված միջոցառումներ: Կասկածելի պարտք ունեցող հաճախորդները սովորաբար իրենցից ներկայացնում են պարտականությունները չկատարող հաճախորդներ, որոնց համար պարտքի մնացորդի ամբողջական հավաքագրումը ռիսկային է:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրի գծով ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններ

Ստորև ներկայացված են առևտրական դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունները տարվա ընթացքում:

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(52,571)	(17,753)
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	13,183	(34,818)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(39,388)	(52,571)

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ուներ 2,676,108 հազար դրամ գումարով բանկային հաշիվների մնացորդներ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 472,924 հազար դրամ), որոնք իրենցից ներկայացնում են առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այս ակտիվների հետ կապված:

Բանկային հաշիվների մնացորդները (ընթացիկ հաշիվները) պահվում են «Moody's» վարկանիշային գործակալության B3 վարկանիշով Հայաստանի խոշոր բանկերում, և Խումբը չի ակնկալում, որ բանկերը չեն կատարի իրենց պարտականությունները:

Խմբի գնահատմամբ բանկերում պահվող ընթացիկ հաշիվների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել հիմնականում վերջիններիս կարճաժամկետայնության պատճառով:

(iii) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Խումբը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Խմբի մոտեցումն է ապահովել, որքանով հնարավոր է, բավարար իրացվելիություն սովորական և արտասովոր պայմաններում պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Խմբի համբավը վտանգելու:

Ենթարկվածությունն իրացվելիության ռիսկին

Ստորև ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային մնացած մարման ժամկետները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ներկայացված են ընդհանուր և չզեղչված գումարները, որոնք ներառում են գնահատված տոկոսային վճարումները և չեն ներառում հաշվանցման պայմանագրերի ազդեցությունը:

31 դեկտեմբերի 2023թ.

հազ. դրամ Ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային			Մինչև 2 ամիս	2-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
	արժեք	Ընդամենը	Ցպահանջ					
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	8,576,844	10,139,424	-	380,021	2,443,759	3,960,775	2,882,631	472,237
Թողարկված պարտատոմսեր Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21,196,817	37,768,715	-	377,950	1,853,175	2,225,030	6,681,184	26,631,376
	1,152,078	1,152,078	-	1,152,078	-	-	-	-
	30,925,739	49,060,217	-	1,910,049	4,296,934	6,185,805	9,563,815	27,103,613

31 դեկտեմբերի 2022թ.

հազ. դրամ Ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային			Մինչև 2 ամիս	2-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
	արժեք	Ընդամենը	Ցպահանջ					
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	6,461,822	7,113,361	-	89,450	1,353,999	975,956	3,449,879	1,244,076
Թողարկված պարտատոմսեր Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21,027,856	36,371,189	-	338,405	1,506,957	1,820,281	5,445,927	27,259,618
	920,930	920,930	-	920,930	-	-	-	-
	28,410,608	44,405,480	-	1,348,785	2,860,956	2,796,237	8,895,806	28,503,694

Չի ակնկալվում, որ մարման ժամկետների վերլուծությունում ներառված դրամական հոսքերը կարող են առաջանալ նշվածից նշանակալիորեն ավելի վաղ կամ նշվածներից նշանակալիորեն տարբեր գումարներով:

(iv) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը Խմբի եկամտի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է շուկայական գների, օրինակ՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արժույթային ռիսկ

Խումբը ենթարկվում է արժույթային ռիսկին այնքանով, որքանով արժույթը, որով արտահայտված են վաճառքի ու գնումների գործառնությունները և փոխառությունները, չի համապատասխանում Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթին: Այս գործառնություններն հիմնականում իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով:

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է Խմբի ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին:

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	409,276	4,526
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	(498,256)	(112)
Վարկեր և փոխառություններ	(4,940,615)	(5,392,610)
Թողարկված պարտատոմսեր	(6,095,722)	(5,927,326)
Զուտ ենթարկվածություն	(11,125,317)	(11,315,522)

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամով	Միջին փոխարժեք	Միջին փոխարժեք	Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2023թ.	2022թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
1 ԱՄՆ դոլար	392.54	434.86	404.79	393.57

Զգայնության վերլուծություն

Ստորև ներկայացված դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր աճը (նվազումը) այլ արտարժույթների նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և մինչև հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չի առնվում կանխատեսվող վաճառքների և գնումների ազդեցությունը:

հազ. դրամ	Աճ	Նվազում
	Ծահույթ կամ վնաս	Ծահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2023թ.		
ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	1,112,532	(1,112,532)
31 դեկտեմբերի 2022թ.		
ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	1,131,552	(1,131,552)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (հաստատուն տոկոսադրույքով պարտք) կամ ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխուն տոկոսադրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում հաստատուն կամ փոփոխուն տոկոսադրույքների նկատմամբ Խմբի ենթարկվածությունը որոշող ձևակերպված քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա որոշելու համար, թե որ տոկոսադրույքը՝ հաստատունը թե փոփոխունը, ավելի բարենպաստ կլինի Խմբի համար մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Ենթարկվածությունը տոկոսադրույքային ռիսկին

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խմբի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների կառուցվածքը հետևյալն էր.

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություններ	29,773,661	27,489,677
	29,773,661	27,489,677

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաստատուն տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են 21,196,817 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաստատուն տոկոսադրույքով թողարկված պարտատոմսերը և 8,576,844 հազար դրամ գումարով գրավով ապահովված բանկային վարկերը:

Իրական արժեքի գգայնության վերլուծություն հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների համար

Խումբը չի հաշվառում հաստատուն տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքները որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող: Ուստի, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունն ազդեցություն չէր ունենա շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա:

22. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Խումբն ամբողջությամբ չի ապահովագրել իր հիմնական միջոցները և սարքավորումները, այն ապահովագրված չէ նաև գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Խմբի տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով: Քանի դեռ Խումբը չունի համապատասխան ապահովագրական ծածկույթ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է նշանակալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Ղեկավարությունը գտնում է, որ Խումբը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում կամ այլ հայցերում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության արդյունքների կամ ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը եկթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիներ համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար, սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տուկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվում են շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում է 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջպետական գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջպետական գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ վերջիններիս կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող որոշ գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Քանի որ հարկային մարմինները և դատարանները չունեն տրանսֆերային գնագոյացման կանոնների կիրառման փորձ, դժվար է կանխատեսել տրանսֆերային գնագոյացման նոր կանոնների ազդեցությունն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Վերը նշված հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

23. Կապակցված կողմեր

(ա) Մայր կազմակերպություն և վերջնական հսկող կողմ

Ընկերության հիմնական բաժնետերերն են՝ «Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունը (49.35%), Միխայիլ Հարությունյանը (16.53%), Տիգրան Հարությունյանը (16.53%) և Վահան Հարությունյանը (16.30%): «Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունը չի հրապարակում ֆինանսական հաշվետվությունները:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի վերջնական հսկող անձն է Միխայիլ Հարությունյանը:

(բ) Գործարքներ առանցքային ղեկավար անձնակազմի հետ

(i) Առանցքային ղեկավար անձնակազմի վարձատրությունը

Տարվա ընթացքում առանցքային ղեկավար անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը, որը ներառված է աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսերում (տես Ծանոթագրություն 7):

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	230,788	51,058

(ii) Գործարքներ առանցքային ղեկավար անձնակազմի հետ

Ստորև ներկայացված են առանցքային ղեկավար անձնակազմի և այն կազմակերպությունների հետ գործարքների ընդհանուր գումարները և մնացորդները, որոնք նկատմամբ առանցքային ղեկավար անձնակազմի ունի հսկողություն կամ նշանակալի ազդեցություն:

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը ղեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 ղեկտեմբերի	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Փոխադրամիջոցների վարձակալություն	600	720	600	54

(գ) Այլ գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը ղեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 ղեկտեմբերի	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Ապրանքներ և ծառայությունների վաճառք				
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	28,326,184	26,116,067	6,534,090	7,339,761
Ապրանքներ և ծառայությունների գնում				
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	(2,777,570)	(5,291,152)	1,259,426	(84,239)
Թողարկված պարտատոմսեր				
Բաժնետերեր	-	(9,477,596)	(15,123,070)	(9,477,596)
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ		(5,480,564)	(292,180)	(5,480,564)
Տրամադրված փոխառություններ				
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	-	4,270,725	-	-

Կապակցված կողմերի և բաժնետերերի հետ գործարքների բոլոր մնացորդները (բացառությամբ թողարկված պարտատոմսերի) ենթակա են մարման կանխիկով՝ հաշվետու ամսաթվից հետ վեց ամսվա ընթացքում: Գործարքների մնացորդները գրավով ապահովված չեն: Ընթացիկ կամ նախորդ տարում չեն ճանաչվել անհուսալի կամ կասկածելի պարտքերի գծով ծախսեր կապակցված կողմերի պարտքերի հետ կապված:

Թողարկված պարտատոմսերի գծով տոկոսային ծախսը կազմում է 1,543,263 հազար դրամ (2022թ-ին՝ 1,547,169 հազար դրամ):

24. Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

25. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական մասեր

2023թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են մտել գործող ստանդարտների որոշ փոփոխություններ, որոնք սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Խումբը կիրառում է «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումը» (ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ) 2023թ. հունվարի 1-ից: Ռեն փոփոխությունները չեն հանգեցրել որևէ փոփոխության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում, դրանք ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ բացահայտված տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պահանջում են բացահայտել հաշվապահական հաշվառման «Էական», այլ ոչ «նշանակալի» մասերը: Փոփոխությունները ներառում են նաև ուղեցույց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ կապված էականության հասկացության կիրառման վերաբերյալ օգնելով կազմակերպություններին տրամադրել կազմակերպությանը հատուկ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ օգտակար տեղեկատվություն, որն անհրաժեշտ է օգտագործողներին ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվությունը հասկանալու համար:

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է Խմբի կողմից այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Հասույթ

Հանախորդների հետ պայմանագրերին վերաբերող Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 5-ում:

(բ) Ֆինանսական եկամուտ և ֆինանսական ծախսեր

Խմբի ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսը,
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը կամ վնասը:

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ միջև:

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Այնուամենայնիվ, այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են դարձել սկզբնական ճանաչումից հետո, տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամուտը կրկին սկսվում է հաշվարկվել համախառն հիմունքով:

Փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և վնասը ներկայացվում են զուտ հիմունքով որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ֆինանսական ծախս՝ կախված այն հանգամանքից, թե որ դիրքում է կատարվում արտարժույթի փոփոխությունը՝ զուտ շահույթի, թե՛ զուտ վնասի:

(գ) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Արտարժույթի վերափոխարկումից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(դ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված հոդվածներին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Խումբը տվյալ պահին ունի ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվներ գուտ հիմնվածով, կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները:

(ե) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Հումքի և պահեստամասերի ինքնարժեքը որոշվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով, իսկ պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքի սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, արտադրության կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկայիս վայր և առկա վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում, ինքնարժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ գնահատված ծախսումները:

(զ) Հիմնական միջոցներ

(i) Ծանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռք բերմանն ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի և աշխատուժի գծով ծախսումները, նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, հիմնական միջոցների ապատեղակայման և քանդման, ինչպես նաև դրանց զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման ծախսումները և կապիտալացված փոխառության ծախսումները:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված օգուտը և վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են գուտ հիմնվածով «Այլ եկամուտ/Այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատված ակտիվների վաճառքի դեպքում, վերագնահատման պահուստի կազմում որպես վերագնահատումից ան ներառված համապատասխան գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ Խումբը կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարմանը գույրընթաց:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա գնահատված մնացորդային արժեքը:

2022թ-ից հալեցման և ճուլման գործընթացում օգտագործվող հիմնական սարքավորումների մաշվածությունը հաշվարկվում է արտադրության միավորի մեթոդով: Այլ միավորների գծով մաշվածությունը անհատական է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների ստացման մոդելը: Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների նշանակալի մասերի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար:

- Ծեներ և շինություններ 50-70 տարի,
- Հոսքագծեր 20-25 տարի,
- Մեքենաներ և սարքավորումներ 15-25 տարի,
- Փոխադրամիջոցներ 3-5 տարի:

Մաշվածության հաշվարկման մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(Է) Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառյալ գործարքի գծով ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ներդրումային գույքի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 35 տարի:

Ներդրումային գույքի օտարումից ստացված ցանկացած օգուտը կամ կորուստը (որը հաշվարկվում է որպես օտարումից զուտ մուտքերի և միավորի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն) ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(ը) Պետական շնորհներ

Բանկերից ստացված վարկերի տոկոսային ծախսերի Կառավարության սուբսիդավորման տեսքով շնորհները սխտեմատիկ հիմունքով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, քանի որ Խումբը որպես ծախս ճանաչում է այն ծախսումները, որոնց հատուցման համար նախատեսված են շնորհները:

(թ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրական դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնավորման ժամանակ: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, երբ Խումբը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հողվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրական դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

(ii) Դասակարգում և հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ պարտքային գործիքներում ներդրումների համար, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ բաժնային գործիքներում ներդրումների համար, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում փոփոխության ազդեցությունը կրող բոլոր ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Այս ակտիվները ներառում են բոլոր ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները: Սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անընդհատորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այսպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանա:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվող են: Այդ դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե վերափոխումը (կամ փոխանակումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, Խումբը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, Խումբը ճանաչում է վերափոխման (կամ փոխանակման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտումը շահույթում կամ վնասում՝ վերափոխման (կամ փոխանակման) ամսաթվի դրությամբ: Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից:

Խումբն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբերվող են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների վերափոխումը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է

որպես մարումից օգուտի կամ կորուստի մաս: Եթե փոխանակումը կամ վերափոխումը չի հաշվառվում որպես մարում, ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

(iv) Ապահանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապահանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են: Խումբը նաև ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապահանաչման ժամանակ մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(v) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացվում է գուտ գումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ Խումբը տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրազործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոններին թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ի) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Խմբի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Խմբի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության

արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Դեկավարությունը գտնում է, որ Խումբը բաղկացած է մեկ գործառնական սեգմենտից, քանի որ Խմբի խորհուրդը վերահսկում է Խմբի գործառնական արդյունքները որպես մեկ բիզնես միավոր: Գլխավոր տնօրենը համարվում է Խմբի գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողը՝ ռեսուրսների բաշխման և կատարողականի գնահատման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու նպատակով:

26. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2023թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խումբը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(ա) Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)

2020թ-ին և 2022թ-ին հրապարակված փոփոխությունները նպատակ ունեն պարզաբանել պարտավորության ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ լինելը որոշելու պահանջները և պահանջում են նոր բացահայտումներ կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորությունների համար: Փոփոխությունները կիրառվում են 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբը վարկերի և փոխառությունների գծով պարտավորություններ չունի, հետևաբար փոփոխություններից որևէ ազդեցություն չի ակնկալվում:

(բ) Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 17-ի փոփոխություններ)

Փոփոխություններով պահանջվում են տեղեկատվության նոր բացահայտումներ մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների վերաբերյալ, որոնք օգնում են ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողներին գնահատել այդ պայմանավորվածությունների ազդեցությունը Խմբի պարտավորությունների և դրամական հոսքերի և իրացվելիության ռիսկին Խմբի ենթարկվածության վրա: Փոփոխությունները կիրառվում են 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբը չունի մատակարարների գծով ֆինանսական պայմանագրեր, հետևաբար փոփոխություններից որևէ ազդեցություն չի ակնկալվում:

(գ) Այլ ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)